

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

08 / 3599 - 37
30. JAN 2009

Oslo 29. januar 2009.

Vedrørende forslag til lov om endringer av lov om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m (energiloven).

Det vises til ovennevnte med høringsfrist 30. januar 2009.

FSN og KS Bedrift har følgende kommentarer til de foreslåtte endringene.

Tilknytningsplikt for produksjon

Vi er grunnleggende positive til at det kommer mer miljøvennlig produksjonskapasitet inn i kraftmarkedet. Derfor er vi også positive til forslaget om tilknytningsplikt for produksjon.

Det må dog være en forutsetning at de økonomiske forhold rundt investeringen har funnet sin løsning før tilknytningsplikten trer i kraft. Man kan ikke pålegge netteiere å investere i nett uten at det er funnet en løsning på hvordan investeringen skal finansieres. Investeringene i nett for produksjon må også hensyntas i de effektivitetsberegningene som NVE foretar, slik at disse ikke slår negativt ut for nettselskapene.

Alle kostnadene i forbindelse med investeringene i nett som følge av ny produksjon må synliggjøres. Dette vil bidra til at de mest lønnsomme prosjektene kommer først.

Innst. S. nr. 63

Vi er kjent med at Stortinget skal ha til behandling en gjennomgang av nettpolitikken jf. Innst. S. nr 63. I denne innstillingen er finansiering av nett i forbindelse med investeringer eller mangel på sådanne et sentralt tema. Slik vi vurderer det må forslaget om en investeringsplikt for produksjon ses i sammenheng med den behandlingen Stortinget skal foreta i forbindelse med Innst. S. nr. 63. En lovendring der investeringsplikt er resultatet, må komme etter eller

samtidig med at det foreligger tilfredsstillende løsninger for hvordan investeringene skal finansieres.

Departementet skriver at forslaget med en tilknytningsplikt for produksjon skal sikre at samfunnsmessig rasjonelle prosjekter gjennomføres. I den anledning er vi opptatt av at alle kostnadene ved investeringen dokumenteres og synliggjøres.

For det tilfelle at investeringen er lønnsom for produsenten etter at denne er presentert de nettmessige kostnader, vil dette i praksis løse seg selv. Det er i de tilfellene at prosjektet ikke finnes bedriftsøkonomisk lønnsomt, når man tar i betraktning de kostnadene som produsentene genererer i nettet ved tilknytningen, at vi står overfor en finansieringsmessig utfordring.

Det er vårt syn at dersom samfunnet finner at investeringen likevel bør finne sted for eksempel grunnet miljømessige argumenter, bør det gis tilskudd til investeringen. Investeringen bør da ikke tas i form av økt nettleie, men for eksempel gjennom ENOVA.

Økt nettleie

I kommentarene til forslaget legges det til grunn at investeringsplikten kan medføre økte nettkostnader. Slik vi ser det er det ikke tilfredsstillende å finansiere tilknytning av produksjon kun gjennom økt nettleie. Utgangspunktet må som nevnt være at produsenten selv tar kostnadene ved investeringen. Det kan synes som om forslaget legger til grunn at netteiere skal være fornøyd dersom inntektsrammen går opp og netteier på den måten får finansiert investeringen som produsenten genererer. Dette er ikke holdbart. For det tilfelle at produsenten ikke møter denne kostnaden er det de øvrige kundene i nettområdet der tilknytningen finner sted som må bære kostnaden. Dette vil være sterkt urimelig. Det urimelige er at produsenter som genererer større investeringer ikke bærer kostnaden selv, men velter kostnadene over på de øvrige kundene i nettområdet. Netteierne ønsker ikke å bidra til et system som innebærer store utfordringer i lokalmiljøet.

Dagens tariffsystem, der produsentene betaler en fast tariff på alle nettnivå forsterker denne urimeligheten. Særlig i områder med mye produksjon fra før, blir dette veldig synlig. Vi har eksempler fra våre medlemmer som tydelig viser dette. I Hardanger krever småkraft store nettinvesteringer. Dersom ikke småkraftprodusentene selv tar kostnadene ved investeringene øker rammen for Indre Hardanger Kraftlag betydelig. Konservative regnestykker viser at kundene i dette området unntatt produsentene, får en kostnadsøkning i nettet på ca 65 %. I og med at produsentene betaler en fast pris pr kWh matet inn på nettet, blir det alle forbrukerne av strøm i dette området som møter tarifføkningen. For produsentene spiller det ingen rolle. De betaler den samme tariffen uansett kostnadsøkninger i nettet. Det er svært urimelig, når det er produsenten som genererer investeringen.

I disse tilfellene er det forbrukerne lokalt som betaler nettkostnaden for overføring av kraft ut av regionen. Slik kan det ikke være.

Vi frykter også at en slik løsning kan føre til betydelig lokal motstand mot annen fornybar produksjon, eksempelvis utbygging av vindkraft, fordi vindkraftprosjektene kan ende med økt nettleie for innbyggerne i området der vindkraftprosjektet realiseres.

Vi finner det også betimelig å minne om at bak de aller fleste småkraftprodusenter står det kapitalsterke investorer i dag. Med forslaget fra OED risikerer man følgelig at kapitalsterke produsenter kommer billig eller gratis på nettet, sender kostnaden til naboene i området og selv høster store gevinster i kraftmarkedet.

Forslaget legger til grunn at eventuelle større skjevheter kan utlignes gjennom dagens utjevningsordning. Vi er tilhenger av utjevningsordningen og mener at denne fungerer tilfredsstillende i dag. Dersom utjevningsordningen også skal ta unna for de skjevheter vi her kan oppleve, må denne etter all sannsynlighet øke i omfang. Ordningen må også gjøres permanent. I dag vedtas denne fra år til år avhengig av hva flertallet på Stortinget måtte mene.

Nettregulering og effektivitetsberegning

I høringsdokumentet er det omtalt at NVE kontinuerlig arbeider for å forbedre effektivitetsberegningen som styrer hvilke inntekter nettselskapene kan kreve av sine nettkunder. Dersom det er en samfunnsmessig riktig investering (det er gitt konsesjon for utbyggingsprosjektet), mens det fra nettselskapets side er en forretningsmessig ulønnsom investering, må effektivitetsberegningene i reguleringsmodellen sørge for at den investeringen som samfunnet vil ha, ikke gir dårligere rammevilkår for nettselskapet.

Anleggsbidrag

Når kostnadene for investeringen i nettet som følge av produsentens behov skal betales for, kan dette gjøres gjennom et anleggsbidrag. På forbrukssiden er dette ikke uvanlig og tilsvarende bør det være for produksjon, ikke bare for tilknytning av nettet, men også helt eller delvis for forsterkninger av nettet.

I den anledning er vi kjent med at NVE og Statnett ser på mulighetene til å utvide adgangen til å ta anleggsbidrag også i masket nett. Statnett har invitert FSN og EBL til et samarbeide der målet er å finne gode løsninger for hvordan et slikt anleggsbidrag i masket nett kan innkreves. Forslaget til nye bestemmelser i energiloven må ikke være til hinder for dette arbeidet og resultatet av dette.

De forslag til endringer i reglene om anleggsbidrag NVE har varslet må komme samtidig med eller før endringene i energiloven med tilknytningsplikt for produksjon.

Vi er enige i forslagets betraktninger rundt samordnet konsesjonsbehandling.

Slik vi ser det bør kravet til finansiering ved bruk av anleggsbidrag inn i selve lovteksten på tilsvarende måte som foreslått gjennom tilknytningsplikten for produksjon.

Forslag til lovtekst

Vi foreslår at en ny § 3-4 (Tilknytningsplikt) får følgende ordlyd. (vår endring er uthevet)

Alle som innehar konsesjoner for nettanlegg etter dette kapittel har plikt til å tilknytte nye anlegg for produksjon av elektrisk energi og nye anlegg for uttak av elektrisk energi som ikke

omfattes av § 3-3 og om nødvendig investere nettanlegg. Den samme plikten gjelder ved produksjons – og forbruksøkninger som medfører behov for investeringer i nett. Investeringen kan finansieres ved bruk av anleggsbidrag.

Tilknytningsplikt forbruk

FSN og KS bedrift er positive til forslaget om å lovfeste den allerede etablerte praksisen hva gjelder tilknytningsplikt for forbruk på regionalnett og sentralnett.

Men også her må det forutsettes at finansieringen av nødvendige nettinvesteringer har funnet sin løsning.

Eierskap til nett

FSN og KS Bedrift er positive til forslaget om krav til eierskap til nettanlegg. Vi ser at det foreslås et nødvendig unntak for installasjoner inne i bygg og vi er fornøyde med forslaget på dette punkt.

Vi støtter også forslagets endringer i forbindelse med konsesjonsplikt for private nett.

FSN

Knut Lockert
daglig leder

KS Bedrift

Bjørg Ravlo Rydsaa
direktør